

LATVIJAS PĀRTIKAS
TIRGOTĀJU ASOCIĀCIJA

JAUNAIS MAZUMTIRDZNIECĪBAS REGULĒJUMS. KAS MAINĪJIES?

Latvijas Pārtikas tirgotāju asociācija

2015. gada 27.novembrī

Mazumtirdzniecības regulējums.

Kas mainījies?

Konkurences
likuma 13. panta
2.daļa
(2008. - 2015.)

Negodīgas
mazumtirdzniecības
prakses aizlieguma likums
(2016.-)

Jaunais likums regulē
divu komersantu
attiecības, nevis
konkurenci

Jaunais likums
aizsargā
piegādātājus, nevis
patērētājus

KP vairs nav
jāpierāda
mazumtirgotāja
tirgus vara

Noteikti jauni
ierobežojumi
sadarbības
nosacījumiem

NMPAL centrā – piegādātājs

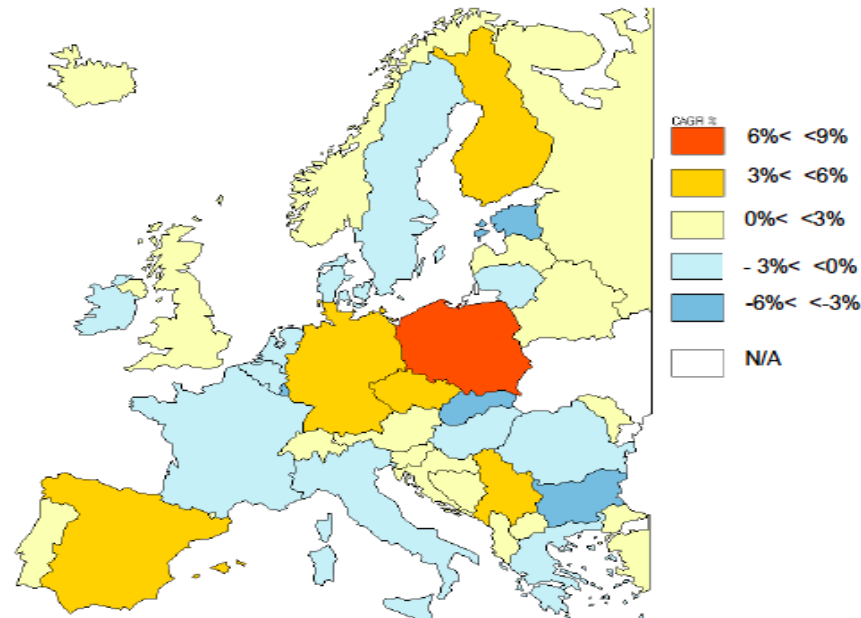
Rūpējoties par piegādātāju, jaunais likums nereti nonāk pretrunā ar patērētāja interesēm

Main conclusions of the Commission Retail Study

(1) The concentration of modern retailers at wholesale level

The retail side of the market is not always the most concentrated side. In a sample of 14MS and 23 categories there were as many situations where suppliers were stronger than retailers.

Evolution of modern retail concentration across Europe
(at national level)

LATVIJAS PĀRTIKAS
TIRGOTĀJU ASOCIĀCIJA

Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likums

IETEKME UN SEKAS

Nesamērīga piegādātāju aizsardzība

“Saudzējošo” režīmu saņems arī multinacionālas korporācijas, kas ietekmes un lieluma ziņā pārsniedz Latvijas mazumtirgotājus

Ietekme uz iepirkumiem

Aizsardzība piegādātājiem (īpaši lieliem tirgus spēlētājiem) dod nepamatotas priekšrocības, liekot tirgotājiem iepirkt preces uz neizdevīgākiem noteikumiem*

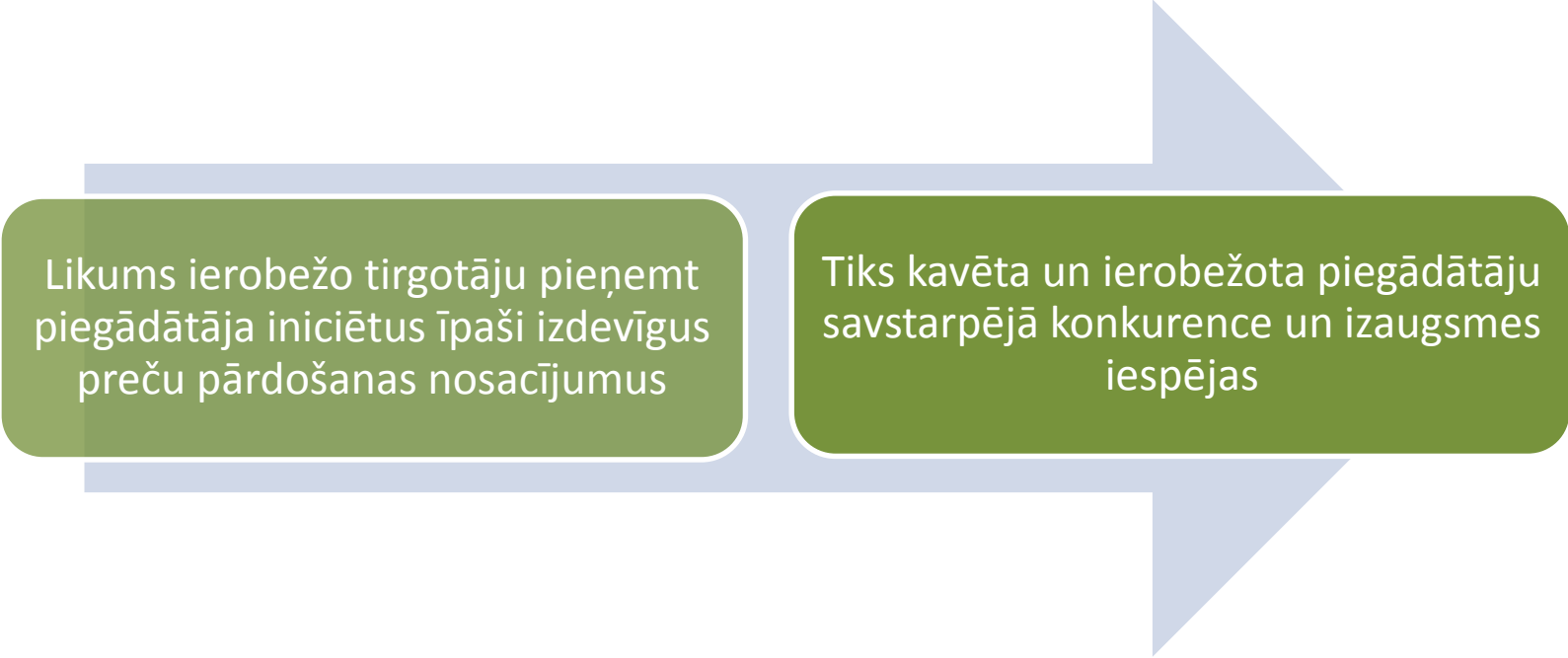
*Īsāki samaksas termiņi, ierobežojumi preču atgriešanai, cenai un mārketinga akcijām

Nesamērīgi sadarbības riski

Likumam, kurš regulē divu komersantu attiecības, tiek piemēroti analogi sodi kā konkurences tiesību pārkāpumiem

Rezultāts – ierobežota komersantu līgumu slēgšanas brīvība, piemērojot MT un piegādātāju sadarbībai tādu pat atbildību kā pēc apjoma būtiski nozīmīgākiem nodarījumiem

Konkurences ierobežojumi ražotājiem

Likums ierobežo tirgotāju pieņemt piegādātāja iniciētus īpaši izdevīgus preču pārdošanas nosacījumus

Tiks kavēta un ierobežota piegādātāju savstarpējā konkurence un izaugsmes iespējas

Kaitējums pircēju interesēm

Piedāvājuma
dinamika var būt
šaurāka un
nabadzīgāka

Visā piegādes
ķēdē būs vairāk
administratīvā
darba un
neefektivitātes

Var tikt būtiski
ietekmēts
sortiments, jo
tirgotāji baidīsies
uzņemties visu
risku uz sevi

Nevienlīdzīga konkurence

Likums nenodrošina vienādu attieksmi visiem tirgus dalībniekiem – mazumtirgotājiem, vairumtirgotājiem, interneta veikaliem u.c.

Lielākie ieguvēji - vairumtirgotāji

Ražotājus, pārdot preci vairumtirgotājiem, likums neaizsargās, bet vairumtirgotājus, tālāk pārdodot preci mazumtirgotājiem, aizsargās.

LATVIJAS PĀRTIKAS
TIRGOTĀJU ASOCIĀCIJA

Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likums

JAUTĀJUMI UN NESKAIDRĪBAS

Jautājumi un neskaidrības

Kas ir piegādātājs šā likuma izpratnē?

- Vai piegādātājs ir arī loģistikas uzņēmums, kas iepērk un piegādā preces mazumtirgotājam?

Jautājumi un neskaidrības

Kādēļ pretēji likuma tekstam, kur 7. pantā noteiktās aizliegtās darbības ir ar slēgtu raksturu, vadlīnijās atstāta vieta interpretācijai un neskaidrībai?

- Vai KP paplašinās likuma tvērumu nepārtikas preču jomā un mazumtirgotāji varēs tikt sodīti par nodarījumiem, kas šajos dokumentos nav minēti ar 5.punkta palīdzību?

Jautājumi un neskaidrības

Vadlīnijās noteikts, ka mazumtirgotājam ir pienākums segt daļu no pārdošanas veicināšanas izmaksām.

- Jautājums - kā šo noteikumu piemērot, kad pakalpojumu sniegšanā netiek iesaistīts ārējs pakalpojuma sniedzējs, piemēram, papildus izvietojumu, reklāmas pārraidīšana veikalā, reklāmas materiālu izvietošana veikalā vai īpašu plauktu dekorāciju izvietošana u.c.

Jautājumi un neskaidrības

Vadlīnijās noteikts, ka mazumtirgotājam, saskaņojot ar piegādātāju akcijas atlaidi, ir jāvienojas arī par konkrētu preču apjomu, kas ar akcijas atlaidi tiks iegādāta.

- No likuma normas šāds secinājums tieši neizriet, tāpēc - kā šis secinājums tiek pamatots?
- Vai tas nozīmē, ka visas šādi iegādātas preces drīkst bez saskaņojuma tirgot par akcijas cenu arī pēc akcijas beigām?

Jautājumi un neskaidrības

Definējot, kas ir netaisnīgs un nepamatoti garš norēķinu termiņš, KP tiecas noteikt 30 vai nedaudz vairāk dienu norēķinu termiņu visām precēm?

- Tas ir pretrunā Civillikumam, kas pieļauj norēķinu termiņu līdz 60 dienām.
- Turklāt KP nosaka, ka norēķinu termiņš saistāms ar preces vidējo aprites termiņu. Kādu norēķinu termiņu drīkst piemērot precēm, kuru vidējais aprites laiks ir 120 dienas?

Jautājumi un neskaidrības

Vadlīnijas nosaka, ka mazumtirgotājam pārtikas preču pasūtījuma izmaiņas nav pieļaujamas, ja līdz preču piegādei ir atlikušas divas dienas vai īsāks termiņš.

- Ir virkne pārtikas preču, kuru pasūtījuma izpildei nav nepieciešama resursu plānošana vairākas dienas iepriekš.
- Ja līgumā ir paredzēts, ka pārtikas preču pasūtījumi izpildāmi nākamajā dienā, aiznākamajā dienā vai pēc divām dienām, vai šādus pasūtījumus nav atļauts mainīt, piemēram, līgumā saskaņojot, ka izmaiņas veicamas ne vēlāk kā 1 stundas laikā pēc pasūtījuma nosūtīšanas?

Jautājumi un neskaidrības

Vadlīnijas nosaka, ka preču specifikācija un sortimenta maiņa bez iepriekšējas paziņošanas līgumā noteiktajā termiņā ir nelikumīga. Turklāt tas attiecas gan uz preču iepirkšanas, gan preču atpakaļatdošanas gadījumiem.

- Kādi gadījumi attiecas uz “preču iepirkšanas gadījumiem” un vai šāda interpretācija nozīmē, ka mazumtirgotājam tiek uzlikts pienākums iesniegt pasūtījumu piegādātājam vismaz 10 dienas iepriekš?

Ko vajadzētu mainīt vai uzlabot

A.

Vadlīnijas vajadzētu
saskaņot atbilstoši
Saeimā
apstiprinātajam
NMPAL tekstam

Likumdevējam būtu
jāparskata sodu
piemērošanas
principus, ņemot
vērā, ka NMPAL regulē
komersantu attiecības

Likumdevējam būtu
jāparskata uzskats, ka
piegādāju intereses ir
pārākas par pircēju un
citu komersantu
interesēm

Ko vajadzētu mainīt vai uzlabot

B.

Uzlabot regulējumu,
izstrādājot jaunus
“Tirdzniecības noteikumus
mazumtirgotājiem,
vairumtirgotājiem un
piegādātājiem”

Regulējuma punktus attiecināt
uz visiem tirdzniecības ķēdes
dalībniekiem

LATVIJAS PĀRTIKAS
TIRGOTĀJU ASOCIĀCIJA

Noris Krūzītis

Latvijas Pārtikas tirgotāju asociācijas
izpilddirektors

Mob. tālr. +371 29 477 977

E-pasts: noris.kruzitis@tirgotaji.lv

www: tirgotaji.lv